MIELIPIDE

Siirretään valvojia viljelijöiltä kaivostoiminnan puolelle, jossa on oikeaa tarvetta ja varaa myös maksaa sanktioita laiminlyönneistään. **LAMPURI ANTTI HOLMSTRÖM LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Suhteellisuudentaju kateissa valvonnassa

”Talvivaarassa yksi valvoja.”

Otsikko (Kaleva 15.11.) hätkähdytti, mutta myös kirvoitti ottamaan kynän käteen ja kirjoittamaan omia kokemuksia tarkastuksista ja valvonnoista lammastalouden tiimoilta.

Allekirjoittanutta on valvottu viisi vuotta peräkkäin mitä ihmeellisimmillä perusteilla. On ollut kyse esimerkiksi maisemanhoitoalueilla olevien puiden ja pensaiden oikeellisuudesta ja niiden sijaintipaikoista suhteessa avonaisiin alueisiin.

On käyty välillä oikeusasteissakin ja olen hävinnyt käydyn prosessin. Siitä huolimatta taas seuraavana vuonna on mitattu samat alueet uudelleen ja uudelleen. Taas on viljelijä ollut väärässä ja pinta-alat ovat muuttuneet.

Joka kerta on ollut vähintään kaksi tarkastajaa, mutta tänä syksynä oli huippu, kun kolmen päivän aikana kävi yhteensä kahdeksan tarkastajaa.

Tarkastuksissa yksi erikoisimmista kohteista oli vuokraamani naapurin navetta, jossa talven ajan on 10 lammasta. Niiden jäljiltä syntyy noin kolme kuutiota kutteripurulla kuivitettua sontaa, jonka 82-vuotias pappa talikolla siivoaa talven aikana.

Lantalassa on peltikatto, jonka ympäristötarkastaja on hyväksynyt riittäväksi. EU-tarkastajille se ei riittänyt, vaan piti tehdä betonipohjainen ja -seinäinen alusta. Tämä kaikki siitä huolimatta, ettei valumia varmasti syntynyt ennenkään.

Oman tilani lannoitettu pinta-ala on 11,01 hehtaaria. Kun tätä alaa suhteutetaan Talvivaaran pinta-aloihin, tuntuu käsittämättömältä, mihin suhteellisuudentaju on yhteiskunnasta hävinnyt.

Onko nämä Talvivaaran asiat niin isoja, että niihin ei kenelläkään ole minkäänlaista tajuntaa, joten niitä ei ole realistisesti mahdollistakaan valvoa?

Me pienet viljelijät olemme sillä tasolla, että meitä valvotaan. Siten meidät myös sairastutetaan seurauksella, että joudumme lopettamaan ja maaseutu autioituu.

Nyt ollaan vaatimassa myös Talvivaaran lopettamista ja sitä kautta koko kaivostoiminnan päättämistä. Jos ajatellaan tätä kehitystä, viljelijät sairastuvat ja joutuvat lopettamaan ja kaivostoiminta loppuu. Herää kysymys, mitä sitten?

Missään tapauksessa kaivostoimintaa ei saa lopettaa. Siirretään valvojia viljelijöiltä kaivostoiminnan puolelle, jossa on oikeaa tarvetta ja varaa myös maksaa sanktioita laiminlyönneistään. Viljelijät ovat muutenkin pienten tulojen kanssa vaikeuksissa, muuten onnellisia kylläkin.

Vaikka viljelijöiltä vähennettäisiin valvojia, me osaamme nuo vähäiset ulosteet laittaa peltoon asiaankuuluvalla tavalla. Pitää muistaa, niin kuin kautta aikojen, että kuta pienemmät tulot, sen paremmin ihmiset ja luonto pärjäävät. Tästä on Talvivaara hyvä esimerkki.

Korostan edelleen, että valvontaa ja tarkastuksia pitää tehdä jatkossakin, mutta tarkoituksenmukaisemmalla tavalla, jolloin ei pääse katastrofeja syntymään. Elämä alkaa jälleen kukoistaa Talvivaaran uuden alun myötä.

Antti Holmström
lampuri
Pudasjärvi

PEKKA FALI

MARKKU VUORIKARI

Kun tilani noin 11 hehtaaria suhteutetaan Talvivaaran pinta-aloihin, tuntuu käsittämättömältä, mihin suhteellisuudentaju on yhteiskunnasta hävinnyt, Antti Holmström kirjoittaa.

Metsäsusi on häviävä luonnonvara

Susi on kummallinen eläin. Sillä on ihmeellinen kyky saada ihmiset tuntemaan ristiriitaisia tunteita jo jälkihavaintojen perusteella.

Entisaikainen suden saama oppi, elää ”lainsuojatonta elämää”, ohjasi sitä tarvittaessa väistämään ihmistä. Epäonnistuminen siinä tarkoitti yleensä, että sielu matkasi nopeasti kohti taivasta.

Rauhoituspäätös aikaansai sudelle turvallisuuden tunteen. Tämä tunne on vähitellen saanut susia hakeutumaan ihmisten lähelle.

Muuttunut olotila on uusi ympäristötekijä. Se vaikuttaa tulevien jälkeläisten ominaisuuksiin.

Elinolojen muutokset vaikuttavat vähitellen susien käyttäytymiseen. Kaikki ne eivät ole toivottuja, kuten leimautuminen ihmisiin.

Useat suurpetojen kuvauspaikat sekä metsissä olevat riistakamerat omine ravintopaikkoineen antavat pohjan helpon ravinnon saamisen. Oppimiskyvyn avulla siitä muodostuu periytyvä tapa tuleville jälkeläisille.

Meillä on yleistä susipolitiikkaa harrastettu ikään kuin olisimme olleet jäsenenä jossakin yksipuoluejärjestelmässä. Jo useamman vuoden aikana toiminnan tukena on ollut joukko samoin ajattelevia ihmisiä. He ovat ylläpitäneet propagandaa metsästyksen tarpeettomuudesta.

Usko tämän vaikutukseen on ollut niin vahva, ettei ole huomattu, miten suomalainen mies tai nainen ovat mainettaan parempia luonnontuntijoita. Tämän lisäksi he pitävät huolta metsäriistan hyvinvoinnista.

Ennen elettiin sitä aikaa, jolloin susi pelkäsi ihmistä. Nyt puolestaan ihmisten on syytä vähitellen oppia pelkäämään susia.

Tätä asiaa sivusi tv-haastattelussa Luonto-Liiton susijaoston puheenjohtaja. Kannanotoissaan hän kivenkovaan väitti, ettei susi käy kiinni ihmisiin. Takuita hän ei kuitenkaan suostunut antamaan, jos kysymyksessä on lapsi.

Koirien jalostuksessa on riittävästi nähty epäonnistumisia, kun ihminen on ryhtynyt omassa viisaudessaan muuttamaan alkujaan luonnonvaraisen eläimen elintapoja palvelemaan omia tarkoituksia.

> Susien suojelu tulisi nähdä osana luonnonsuojelua, jonka tavoite olisi terveen, ihmisiä välttelevän susikannan säilyminen luonnonvaraisena suurpetona.«
> **JUHANI NIKANDER**

Sanonta ”vierivä kivi ei sammaloidu” kuvaa hyvin harjoitettua susipolitiikkaa. Ne toimenpiteet, joilla rajoitetaan metsästysharrastusta, vastaavasti lisäävät näkemyseroja susien tarpeellisuudesta. Oikea tapa olisi nähdä metsästysharrastus osana luonnonsuojelua.

Myönnetty rauhoituspäätös ilman ulkopuolta tulevaa susien karsintamenetelmää saa maaseutuväen huolet kasvamaan pihasusien määrän kasvaessa.

Julkisuuteen annettu tieto sukusiitosasteen noususta oli odotettua. Liian tiheä susikanta pienialaisella asuinalueilla on otollinen kasvualusta sukulaissuhteen kasvuun.

Aikarajoitteinen metsästys vuosittain toistuvana olisi tehokkain keino palauttaa susikanta kestävälle kasvu-uralle. Susikannan kasvattaminen sanojen sukulinjojen avulla on heikoin vaihtoehto.

Yksipuolinen toiminta susikannan lisäämiseksi on se syy, joka on johtanut susialueitten ihmiset eriarvoiseen asemaan. Tästä tyypillinen esimerkki löytyy Ylä-Savon kolmen pohjoisimman kunnan alueelta. Siellä kasvatettu liian tiheä kanta on vuosikausia jatkanut yläsavolaisten piinaa, josta päätöksiä tehneet eivät kunniamainintaa osakseen saa.

Susien suojelu tulisikin nähdä osana luonnonsuojelua, jonka tavoite olisi terveen, ihmisiä välttelevän susikannan säilyminen luonnonvaraisena suurpetona.

”Häirikkösusien” poistamisessa toimii kaksi tapaa.

Toinen tapa on poliisiviranomaisilla käytössä oleva oma valtakunnallinen ohjesääntö. Sen käyttö on tarkoitettu nopean toiminnan miehille. Sen sijaan toiselta taholta tulevat kaatoluvat pyrkivät olemaan juupas eipäs -merkillä varustettuja.

Pyrkimys lisätä susien määrää kasvattaa myös tarvetta löytää uusia susille sopivia asuinalueita. Omat vaikeutensa liittyy lisäalueitten saantiin poronhoitoalueilta. Jäljelle jäävät luonnonsuojelualueet ja valtion omistamat laajat metsäalueet.

Susitutkimukselle metsästäjäin antama tärkeä tuki jälkihavaintojen tallentamisessa joutuu kovalle koetukselle, jos metsästysoikeutta rajoitetaan susien asuinalueilla. Metsästyksellä on tärkeä vaikutus maaseutuväestön olotilaan.

Onko tässä tilanteessa maaseudun autioitumisella olemassa poliittisia tarkoitusperiä?

Juhani Nikander
Lapinlahti

Sahapuiden katkonta on taitolaji

Nykyisellä sahapuiden katkonnalla ei ole enää juuri mitään yhteistä sahapuun apteeraamisen kanssa.

Kun hakkuukone työstää runkoa, siihen on asennettu halutut mitat, joita kone noudattaa orjallisesti. Kymmeniä vuosia alalla työskennelleenä väitän kuitenkin, että suuressa osassa tukkirunkoja on katkaisukohdat silmin havaittavissa.

Karkeita virheitä tekee hakkuukoneen tietokone esimerkiksi silloin, kun rungossa on merkittävä virhe kahdeksassa metrissä tai hieman ylempänä. Siitä voisi tehdä esimerkiksi 4,3- ja 3,7-metriset tukit. Hakkuukone tekee kuitenkin mielellään tyvestä 4,6-metrisen tai pidemmän, jolloin kakkostukki jää haaveeksi.

Jos kuljettaja lisäksi käsiohjaa kuitupöllin välivähennykseksi, se usein katkaistaan esimerkiksi 5-metriseksi, jolloin latvatukkia ei enää saada. Myyjän tappio on melkoinen, kun kolmen tukin puusta tuleekin vain yksi tukki!

Samoin sujuvaa kuusikkoa hakattaessa saattaa tyvitukki lipsahtaa liian pitkäksi, jolloin seuraavaa tukkia ei enää saadakaan.

Tiedän, että jos runko ajetaan rullien ja karsintaterien läpi toisen kerran, tulee mittaustulos pienemmäksi kuin yhdellä kertaa. Ohjelmistoa pitäisi muuttaa niin, että runko kuutioitaisiin sinne katkaisukohtaan tai minimiläpimittaan ensin ja sitten tehtäisiin katkonta.

Kuitupuuleimikoissa käytetään usein jääräpäisesti tavoitepituutta ja jätetään latvoihin metritolkulla myyntipuun mitat täyttävää ainesta.

Kunnon metsuri tekee aina esimerkiksi 5-metristä hakattaessa puun poikki minimiläpimitasta. Sitten hän katkaisee runko-osan esimerkiksi niin, että tyvipölli on noin 5 metriä, seuraava pölli noin 4 metriä ja loppupala 3 metriä. Latvuksen tyviosa on vahvuudeltaan minimiläpimittainen.

MARKKU VUORIKARI

Tukkipuuta on pantu kuitupinoon ja kuitupuuta on jätetty latvoihin, Juhani Joensuu kirjoittaa.

Puun myyjiä on kohdeltu nyt jo riittävän törkeästi hakkuukonemittauksissa. Tukkipuuta on pantu kuitupinoon ja kuitupuuta on jätetty latvoihin.

Juhani Joensuu
Inha

Kirjoita napakasti

■ Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivu yksi lehden luetuimmista osastoista. Sivulla käydään vilkasta mielipiteidenvaihtoa monista tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista.

■ Kaikkia tarjottuja kirjoituksia ei pystytä julkaisemaan. Uuden näkökulman löytäminen ja aiheen ajankohtaisuus johtavat useimmiten kirjoituksen julkaisuun. Samoin kirjoittajan esiintyminen omalla nimellään nimimerkin sijasta.

■ Hyvä mielipidekirjoitus on tiivis ja napakka kannanotto MT:n lukijoille tärkeään aiheeseen. Se kannattaa rajata pituudeltaan alle 2 000 merkkiin.

■ Tämän kirjoituksen pituus on 590 merkkiä.

Toimitus

Tärkeysjärjestys

Suomalaisella maaseudulla huomaa helposti, että viemäriputken vetäminen on tärkeämpää kuin rakennusperinnöstä huolehtiminen.

Ei nimimerkkiä

Riittää jo

Vaihda jo vihdoin levyä Jarmo Mäkelä. Alkaa olla mitta täynnä.

Realisti

Villelle

Ville älä myy Valiota. Kuka se sitten maidon hintaa puolustaa? Vai tyytyisitkö 35 senttiin? Se on vaihtoehto.

Ei nimimerkkiä

Syyskyntö

Kuinka minä sitten uudistan nurmen savimaalla, jos ei syksyllä saa kyntää? Kevätmuokkaus dynamiitilla vai? Olki matoja tuo, eikä muokkaustapa.

Jussi

Palautetta

Sinä nimimerkki ”Ei MTK-jäsen”. Haloo, ruuan myyminen meidän tuottajien saamalla hinnalla oli tempaus. Sen takia, että ihmiset huomaisivat, kuinka ahtaalla me olemme.

Ei nimimerkkiä

S-ryhmän mielestä väärää tietoa kun kerrotaan totuus viljelijän saamasta tuotteen hinnasta. Lisäksi uhkaavat tuonnilla! Vieläkö ostat Jontikan?

Mara

Jopas oli maataloutta elinkeinona ymmärtämätön ja vääriä tietoja sisältävä artikkeli (MT 19.11.). Dosentti oli hukassa.

Voivoi

Nimimerkki ”Katkera”. Maanviljelijä ei pääse kortistoon. Pitää myydä pellot eli osoittaa yritystoiminnan loppuneen.

Ei nimimerkkiä

Parempiin suihin

Suomessa aikuiset lohet ja siiat päätyvät hylkeen ja poikaset merimetson ruuaksi. Armollinen ”Luonnonsuojelujärjestö” antaa minulle särjen kalastusluvan.

Kalastaja

Politiikkaa

Hävetkää kokoomusedustajat. Puolustatte vasuriministeriä, että hallitus pysyy kasassa. Oman edun tavoittelijoita kaikki.

JT

150 miljoonaa euroa hukassa Kyllöseltä. Ministeri ei ota vastuuta.

Tervalan piikkiin

Euro, rikkidirektiivi, maan myynti Venäjälle, Sonera ja muita megaluokan munauksia poliitikoilta. Mitä vastaavaa suunnittelette seuraavaksi?

Utelias

Hintavertailu

Susi tappaa sinut, korvaus 7 000 euroa. Ihminen tappaa suden, korvaus 9 000 euroa.

Vinksahtanutta

Mikä uhkaa?

Susiko todella maaseudun asukkaan pahin uhka? Vai saastuminen, finanssi-keinottelu tai poliisi- ja ambulanssisäästöt?

Toinen syntipukki

Suhteellisuutta

Viime vuonna Talvivaarasta pääsi 71 kiloa nikkeliä vesistöihin. Vertailun vuoksi Viikin vedenpuhdistamo Helsingissä laski 900 kiloa Suomenlahteen.

Ei nimimerkkiä

Luonnonmukaista?

Alkionsiirto ei kuulu luomutuotantoon. Sehän on jo lähtökohtaisesti luonnonvastaista.

Ahneus kuriin

Luomualkio. Kyllä ultra helpottaisi työn tulosten tulkintaa tiloilla. Ostakaa kimppa-ultra, vai onko se mahdollista?

Hankomies

VIERASKOLUMNI

Oma tupa, oma lupa

Kiinteistövälittäjä kättelee ja ojentaa avaimen. Kierrän sen lukkoon ja raotan ruskean oven auki. Turussa paistaa aurinko. Ensimmäinen oma koti – ihmeellinen tunne. Hymyilyttää.

Pari päivää aiemmin kirjoitin nimen velkapapereihin. Hirvitti. Korot, marginaalit ja maksuerät vilistivät korvissa. Ohikiitävästi mietin päiviä, kuukausia ja vuosia maksumatkalla. Mitä kaikkea ehtiikään siinä välissä tapahtua? Vuosikymmen ehtii vaihtua ja jokaisesta palkasta pala tähän. Sitten se vasta oikeasti on oma. Silti ajatus tuntuu hyvältä, pysyvältä ja turvalliselta. Ja kotiinpäinhän tämä on: maksan omaa velkaa, en vuokranantajan.

Samanlaisia ensimmäisen oman tai ensimmäisen yhteisen kodin kertomuksia ovat kolmekymppisten kahvipöytäkeskustelut täynnä. Joku tarvitsee lainan omakotitaloprojektiin, toinen maatilan ja talon sukupolvenvaihdokseen. Toinen haluaa edullisen rivarinpätkän, toinen kalliin yksiön Ullanlinnasta.

Suomi on luvattu omistusasumisen maa. Jokainen sukupolvi on pyrkinyt samaan omalla tyylillään. Perimätietona siirtyy ajatus siitä, että omistusasunto on Erittäin Järkevä Ratkaisu. Omistusasunto viestii kaipuusta pysyvyyteen.

Ensimmäisen asuntolainan ottaminen on iso päätös. On harkittava tarkkaan tulojen ja menojen suhde. Tällä rintamalla menneet vuosikymmenet tuntevat ylilyöntejä. Satojentuhansien velka, johon ei oikeasti ole varaa, on sairas ilmiö.

Antti Tanskasen työryhmä esitti Finanssivalvonnalle oikeutta määrätä asuntolainoille sitova lainakatto. Katto rajoittaisi asuntolainan määrää suhteessa ostettavan asunnon hintaan. Käytännössä tämä tarkoittaa, että omaa pesämunaa tarvitaan yhä enemmän. Taloussanomien (3.11.) mukaan 70-neliöistä kolmiota Helsingistä ostavalla kolmen hengen perheellä pitäisi olla säästössä 27 000 euroa. Tähän saa säästää kuukausittain 250 euroa lähes yhdeksän vuotta.

Ehdotuksen taka-ajatuksena on halu suojella velanottajia hillittömiltä lainasummilta sekä rauhoittaa asuntojen hinnannousun painetta. Esitys ei kuitenkaan saa johtaa nuorten omistusasumisen vähenemiseen ja lainanottajien lannistamiseen.

Tarvitsemme lisäkannusteita asuntosäästämiseen. Asuntolainakaton vastineeksi täytyy kehittää asuntosäästöpalkkiojärjestelmää (asp), joka kannustaisi suunnitelmalliseen asuntosäästämiseen. Asp-bonus oli käytössä vuosien 2009–2011 ajan. Tuo 3 000 euroa kannattaisi ottaa uudestaan käyttöön pysyvänä kannustimena.

Asp-järjestelmää tulisi myös ajantasaistaa lainojen enimmäismäärien osalta. Myös säästämisen alaikäraja pitää laskea 18 vuodesta 15 vuoteen, jotta nuoret voisivat aloittaa asuntovarallisuuden kerryttämisen halutessaan jo kesätyötuloistaan.

Omistusasunnosta haaveilevalle ajat kovenevat joka tapauksessa, toteutui lainakatto tai ei. Hallituksen pitää harkita huolella, millaisia lisärasitteita se kohdistaa pankeille. Pankkivero, tiukentuva sääntely ja mahdollinen rahoitusmarkkinavero ovat kaikki asioita, jotka päätyvät marginaalien kiristykseksi ja asiakkaiden maksettavaksi.

Silloin oma koti todella on kullan kallis.

ANNIKA SAARIKKO
on kansanedustaja (kesk.).

annika.saarikko@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Nostaako MTK:n ruuanmyyntitempaus tuottajahintoja?

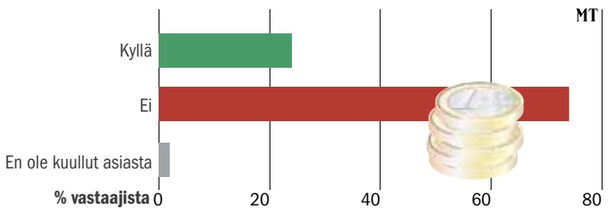

Tuottajahinnat eivät nouse

Viikon kysymykseen vastanneet lukijat eivät usko MTK:n ruuanmyyntitempauksen nostavan tuottajan saamaa korvausta. Vain neljännes uskoo kampanjan saavuttavan päämääränsä.

Positiivisena voi pitää sitä, että vain kaksi prosenttia vastaajista kertoi olevansa tietämättömiä asiasta.

Kysyimme myös lukijoilta mikä hintoja nostaisi, ja monien mielessä siinteli lakko.

Näin tarinoi Tataraho: ”Kyllä se lakko olisi ainut toimiva painostuskeino. Pitkällä tähtäyksellä tuottajien perustama vientiorganisaatio tarvitaan. Hallitus ja hallituspuolueet eivät maanviljelystä kannata: Nuoret höpönassut eivät ymmärrä, mitä ruuan omavaraisuus tarkoittaa. Sitähän saa halvalla ulkomailta muun muassa Saksan ja Tanskan ylijäämävarastoista. Ja pitää olla mielin kielin viherhörhöjen kanssa. Lisäksi maanviljelijät ovat erityisesti tunareiden ja SAK:n vihollisia.”

Kylmää vettä kaataa niskaan nimimerkki Make my day: ”Lakkoa joku ehdotti? Se olisikin ennenkuulumatonta että yrittäjä omassa firmassa lakkoon ryhtyisi.”

Myös suurten kauppaketjujen ylivoimaista markkina-asemaa haluttaisiin heikentää.

”On kummallista markkinointia, kun jatkuvasti tulee uutta pirkkarainbow’ta syrjäyttäen valmistajanäkyvyyden. Ärsyttävää! Koko ajan on joku ”filunki” käynnis kauppatouhus. Alkuperistä ei tietoakaan. Voi kun tulis ne tuottajien marketit. Kai MTK:lta nyt edes tuottajapuotien vauhditus onnistuu?” toivoo nimimerkki Maalta, joten järki viä toimii.

”Kaupan omat merkit olisi kiellettävä. Samat jalosteet voidaan tehdä jopa samassa elintarviketehtaassa kuin se Rainbou tai Pirkka-tuote. Yleensä kaupan omat tuotteet ei ole edes vertailukelpoisia keskenään. Esimerkiksi Valion mustikkakeitto ja S-ryhmän vastaava tuote ei ole verrattavissa keskenään. Toisesta puuttuu mustikat melkein kokonaan...”, tietää Maajussi 1669.

Peikko ei pidä tulevaisuutta valoisana: ”Ainoa, mikä nostaa tuottajahintoja on kunnon kato. Pari vuotta peräkkäin vaikuttaisi kummasti. Mutta se homma kuitattaisiin todennäköisesti pakkoluovutuksilla, jos ihan oikeasti pulaa tulisi.”

”Miksi jalostajien täytyy myydä tuotteensa juuri kotimaan markkinoille. Tehdään sopimukset ulkomaisten tukkujen kanssa ja myydään laadukas suomalainen elintarvike sinne, kysyntää luulis olevan. Ehkäpä tuottajakin saisi silloin saman hinnan kuin muualla Euroopassa tai paremmankin”, pohtii Pietari P.

MT alkoi tällä viikolla julkaista uutisiaan myös Facebookissa. Siksi kysymme nyt lukijoiden sosiaalisen median käytöstä.

Käy vastaamassa lehden verkkosivuilla.

ANTTI HIRSAHO